

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrške slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domaće, če jih več	Za amerikance, če jih več
vkup hođi 2 K.	vkup hođi 4 K 20 f.
ne samo edne 3 K.	če samo edne 5 K 40 f.
Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.	

Dobijo se
v Čerensovcih pri KLEKL
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserfold, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naroč
nina, glási i dári za Novine. Vsak pa
naj podpiše svoje ime, ki kaj novi-
nam naznánja.

„Ne je mrla deklička, nego spi.“

— Mát. IX. —

Kak lübeznive reči so to od našega Zveličitela. Kda se vse joče okoli, kda že mati i oča z drevénim obrázom glédata pred sebé i nemata edne misli več od velike düševne. bolečine, pride Jezuš ino mirno, lübeznivo právi: deklica spi. Jo prime za roko ino njoj veli: „stani gori“, pa ona stáne ino z stajenjom pokáže, ka je zaistino spála samo; več, to káže ona, ka smo prle zarazmeti ne mogli, ka je smrt samo spánje pred Bogom, to zdaj očivesno vidimo pred sebov.

Človeki je smrt grozna. Človek, ki nema vüpanja v reči božoj, on se more strositi do dna srca, kda vidi smrt, ár ga mantrá miseo, jeli je zdaj vsemi konec! Pa či vidi mrtveca pred sebov, ki je dosta delao, se je trápo za sebé i drúge, je darüvao cele noči, ne samo beli dén svojim námenom, zaistino more pitati od sebé: „Zakaj se je mantrao té?“ „Ka njemi valá zdaj ves njegov trüd?“ Pa se ne bo znao pomiriti.

Pa či ga postávimo k drvej ednoga, ki je prážno preživo svoj žitek ino je samo na škodo bio sebi i drúgim na zemli, te ne mogoče, ka si ne bi mislo, ka teva dvá: ov dober i té nevolen ne moreta ednáki deo meti na svejti pa či sta ga mela, more biti nindri pravica, štera eto zemelsko krivico poravna.

Kelkokrát kričijo lüdje tū na zemli: „To je nej pravica! Kelkokrát pitajo v nevoli: „Zakaj, zakaj rávno jas morem telko trpeti?“ Pa si ne vejo odgovora dati, ár njim je srcé trdo i pamet teška pa ne sprévidijo, ka na zemli ne pravice, ona se tam nájde na on kraj groba, kde se vse pláča, vse poravna. Takši majo na grobaj potrebe sveče, jočéce angele, kak či bi grob bio nájstrašnejše delo na svejti.

Ne tak mi, ki verjemo, ka je

smrt samo sen, samo počinek po težkom deli. Nám ne vzeme smrt volé, niti vüpanja, mi raj to dámo zapisati na grob naših lüblénih: „Záspao je v Gospodi“, „Na se videnje vu večnosti“, „Pridemo za tebov“, ár známo, ka bomo šli vsi, ki smo tū pa se znájdemo znova po dugom spánji tam gori pri Onom, ki je bio naše življenje i naše vüpanje. Dobromi kriščeniki glasno právi pokrita jama mrtvečka: „Meni mreti je dobiček.“ Zakaj? „Ar meni živeti je Kristuš.“ Moj žitek je moj Zveličiteo, pa či jes merjém, te samo zaspim, ka bi prek toga sna prišeo k Onomi, ki mi je zemelski žitek dan i od koga z vüpanjom čakam tūdi vekivečni žitek.

„Da sam pa pregrehšo“ si misliš lübi krščenik, „kak bom čakao z vüpanjom večni žitek?“ Ne boj se, delaj pokoro spomeneči se z rečih sv. pisma: „Smileni je Bog ino odpústi grehe pokoročinéčemi grehšniki.“ Pa či bi šče kaj ostalo, kda moreš zaprejši očij, glej tū ti ostánejo na zemli prijátli, tū ostáne njihova molitev, daritev sv. meše — daritev nevtepenoga ágnjeca — pa se odslobodiš z toga pomočjov nevole tvoje, ki si se vüpaó v njem ino zmirjeni ž njim zápro tovjé oči.

Správľaj si na zemli med tvojov pokorov zdaj že takše, šteri do ti znali i šteli na pomoč biti te, kda si sam pomagati več ne boš znao. Vči tvoje podložne i deco tvojo na to, kak hasnovita je molitev za pokojne. Privadi je, naj mislijo na one, ki so se od nás odločili pa te, kda se odločiš ti tūdi, do se spominali s tebé, ár do znali na koj si je včio. Posebno té mesec, šteroga spomini naših pokojnih darüjemo, preživi na to vsaka hiža, ka vse sveje trüde, vsa trplenja, vse molitve, težave, križe, betege i vsa dobra dela darüje za düše štere trpijo v mokaj, naj se njim Bog smilüje ino je pripela v svoje veselje.

Vojska.

Z srbskoga bojišča je zadnji tje-den nej prišlo dosta poročil. Vsa poročila pa, ka so prišla, se glasijo za nas vugodno. Ž njih zvedimo, ka je Bosnija zdaj očiščena srbskih čet, pa se na našoj zemli ne nahaja več niden oboroženi srbski vojak. Zvün toga so naše čete v Srbiji prodirale naprej pa so zavzele edno najmočnejšo srbsko brambno postojanko, Jagodino planino.

Šabac smo znova osvojili, tak tūdi mesto Metković i tak naše čete naprej idejo proti Valjevi. Te drügi srbski šereg je pobiti.

Na ruskom bojišči se vršijo velke bitke. Pri Varšavi pa pri Ivangorodi so se rusi navalili na naše čete s takšov premočjov, ka so naši vojskovoji za dobro spoznali, se odmeknoti z bojne črte pa si poiskati nove postojanke, gde se zdaj znova pripravľajo na boj. V zgodnoj Galiciji je šče bitka nej prišla do odločitve. Tū so naše čete dozđaj dosegnole lepe uspehe. Osvojile so znova več močnih ruskih postojank, zavzele vñogo rusov pa zaplenile dosta topov, stronjih pušk pa streliva. Da pa rusom zmirom prihajajo nove čete na pomoč, zato se je bitka ešče dozđaj nej mogla odločiti.

Na francoskom bojišči je tūdi ešče i zdaj nej moglo priti odločitve. Francozi, angleži pa belgijci so napnoli vse moči, ka bi zadržali nemce, ka tej ne bi prišli do francoskoga morskoga obrežja. Vršijo se zato na severnom Francoskom srdite bitke. V boj so posegnole tūdi angleške vojne ladje, štere z morja strelajo na nemško armado. Te bitke so jako krvave, vñožino mrtvecov i ranjencov jé že na obema stranoma, zato pa je vüpanje, ka pride naskori do odločitve. Pri Belforti so francozi odbili nemški napad pa so vdrli znova v Alzacijo.

Na morji je v tom preminočem tjedni nej prišlo do bitke. Potopilo se je pa páli nekoliko ladji, štere so zadele na sovražne mine.

Novi dogodki se pa privravljajo na Balkani, v Albaniji. Taljanje so najmre te dneve prepelali svoje vojake na albanska tla pa so zaseli glavno mesto Valono. Tudi grki so zaseli več krajov, v južnoj Albaniji v Epiri. To kaže, ka se na Balkani pripravlja nekaj novoga.

Najzanimivejše poročilo je pa to, ka so tudi türki posegnoli v boj. Čarnom morji so napadnoli ruske vojne ladje pa so dve potopili. Zvün toga so obstrelavali več ruskih mest, med njimi tudi Sevastopol. Poročila pravijo, ka so türki zavzeli 13 ruskih častnikov pa 86 vojakov. Türsko armado vodijo nemški častniki.

S tem, ka so se tudi türki zmesali v boj, postane vojska ešče bole zapletena, kak je bila dozday. Za Türčijov znajo v boj dosegni tudi druge države, štere so bile dozday nepristranske, kak Grčija, Italija, Rumunija i Bulgarija. Potakšem bo pomali zaistino cela Europa v boji. Prihodnji dnevi nam znajo prinesiti zanimive dogodke.

Najvažnejša poročila zadnjega tjedna so sledeča:

Srbska kralaska hiža. Zdravstveno stanje krala Petra se je poslabšalo. Trononaslednik Aleksander je lejko ranjeni. Princi Jürji se je zdravje obrnoli na bolše. Rane so njemi še nej zacelele. — Položaj srbske armade je žalosten.

Rusi vozijo hrano pa strelivo srhom. Edno poročilo z Beča pravi, ka je 23 ladj, štere so te dneve plavale proti Ruščuki, pelalo srhom hrano pa strelivo.

Obstrelavanje Lovčena. Poroča se,

ka je edna naša velka ladja obstrelavala Lovčen. Pobitiva sta bila dva francoza, trije čarnogorci pa ranjeni. — Lovčen leži v Čarnoj gori.

Ruski načrti v zhodnoj Galiciji. Ruske novin „Novo Vreme“ pišejo, ka so se rusi odločili, ka zhodno Galicijo, naj bi je to stalo kelkokoli, morejo dobiti v svoje roke pa jo obdržati.

Ruski dijaki neščejo v vojsko. Z Petrograda i Moskve prihajajo glasi, ka so ruski dijaki proti stanoli carovomi ukazi, šteri je zove pod orožje.

Francozi ne potrebüejo premira. Nemško armadno povelništvo je ponüdilo francozom mir dotečas, ka bi si spravili z bojne črte mrtvece i ranjence, šterih je vnogo bilo. Francozi so to ponüdbo odklonili.

Francozi zgübili 21 generalov. Poročila pravijo, ka so francozi zgübili dozday 21 generalov. Pa tudi angleži so zgübili že dosta dobrih povelnikov

30.000 indijcov v bojnoj črti. Državni tajnik za Indijo poroča, ka je dozday razvrščenih med francosko-angleško armado 30 jezer indijcov.

296.869 vojnih zavzetnikov v Nemčiji. V nemških taboraj za vojne zavzetnike je bilo nastanjenih do 21. oktobra: 2472 francoskih častnikov pa 146.897 vojakov; 2146 ruskih častnikov; 104.524 vojakov; 218 angležkih častnikov pa 8669 vojakov; 547 belgijskih častnikov pa 31.378 vojakov. Med zavzetimi častniki se nahajajo: 6 francoskih, 18 ruskih pa 3 belgijski generali.

Kelko vojnih zavzetnikov pa mamomi? Število naših zavzetnikov je do 28 oktobra bilo: 649 častnikov pa 63.168 vojakov. V te račun so pa nej vzeti tisti, štere so naše čete zgrabile zadnje dneve na srbskom pa na ruskom bojišči.

Angleški parnik zadeo na mino.

Eden angleški velki parnik je dneva 28. oktobra pri zahodnom obrežji Irske zadeo na mino pa se je potopo. Rešilo se je samo 30 oseb. — Nadale se poroča z Rotterdamu, ka so v pristanišče Havrik privlekli štiri angleške vojne ladje, štere so bile težko poškodavane. Sodi se, ka so je poškodovale nemške krugle pri belgijskom obrežji.

Rusija pa opojne pijače. Ruska treznostna družba se je obrnola k cari s pošnjov, naj za vse čase prepove vživanje žganice v Rusiji. Car je odgovoro družbi, ka že duže časa ma nakanenje, ka prepove zevsema odavanje opojnih pijač v celoj Rusiji.

Na nikoj spravlene japonske ladje. Z Ruskoga se poroča, ka je bilo od začetka vojske od nemških min vničenih 5 japonskih ladj, med njimi dve križarki. Dve drugivi ladji sta bile težko poškodovanivi. Nemci so v zadnjem časi pali položili vnogo novih min v morje.

Velki prostori za zavzetnike. Na zgornjem Austrijskom je pripravleno prostora za 48.000 zavzetnikov. Prvi prevoz zavzetnikov, 2000 lüdi, je že prišeo.

Naši zavzetniki na Francoskom. V francoskoj trdnjavi pri mesteci Le Pany se nahaja 700 austro-vcgrskih zavzetnikov.

Rusi pa japonci sklenoli zvezo. Japonski listi poročajo, ka so vsa nasprotstva med Rusijov pa med Japonkov poravnana. Obe državi sta sklenoli zvezo na 30 let.

Velka dragoča v Galiciji. V nešternih krajeh Galicije. kam so vdrlirusi, vlada jako velika dragoča. Živež jako pomenkavle. Kila čarnoga krüha stane 1 K 20 fil. do 1 K 60 fil. Menka

Šestkrat pečena kokoš.

Zanimivo zgodbico nam pripovedavle eden ranjenec:

Gda smo šli skoz edne vesnice na bosenkoi meji, sam küpo od ednoga kmeta edno tüčno kokoš za 1 korono. Mislo sam si, ka de to dobra jed v vojskinom časi. Jaz pa moj tovariš sva se že pošteno veselila toj dobroj pečenki. Z bajonetom sam zakláo žival. Težavnejše je bilo sküblenje, zato ka sva ne mela vroče vode. Celo vüro svá oba skrbno skübla kokoš, ka bi jo potom pri bližnjem počitki spekla. Da sva v šatori nej smela zaküriti, zato sva skopala v zemlo globoko lükno, zanetila odspodi ogenj pa sva pokrila jamo odzgora z listjom. Za dina sva napravila pozoseb mali kanal, ka ga sovražnik ne bi opazo. Gda je kokoš bila že v vreloj vodi, sva naednok začüla glas: „Naprej!“ Nej nama je preostalo drugo, kak napol kühano kokoš spraviti v telečnjak, z šteroga se je kadilo, ka me je v hrbet skoz bluza peklo. Častnik me je začüdeno pitao, zakaj se z mojega telečnjaka kadi. Bio je to sopar napol kühane kokoši. Tak sam stopao s svojov kokošjov ešče več

vür daleč, ležao v vojnoj črti pa so sovražne krugle frčale nad nami. Komaj sam čakao bližajoči se počitek, ka bi spekeo svojo kokoš. Pa zgodilo se mi je ravno tak, kak prle: gda je voda na kokoši že začnola kipiti, so me pozvali k polskoj straži. Tak se je zgodilo ešče trikrat. Vsikdar, gda bi meo priti do začelenoga cila, nama je odišla jed, šteroj sva se že tak veselila. Bile so to prave mantre za naj. Šestokrat je bila kokoš pečena pa pripravljena za povžitek. Te me je pa zadela ta nesreča, ka me je zadeo šrapnel pa so me odnesli na obvežüvališče. Prle kak sam se ločo od svojega tvariša, sam njemi podelo šestkrat pečeno kokoš. Mam vüpanje, ka njemi je k téki spadnola, zato ka v bojnom časi človek ne sme biti z stroškom prebrani.

Za zaročnikom na bojišče.

Vnogo vojakov je prle, kak so šli na bojišče, šlo k zdavanji s svojimi zaročnicami. Samo v Graci se je v ednom premoničem tjeadni vršilo več 30 takših zdavanj.

Edna zaročnica z Beča je pa nači napravila. Njeni zaročnik je bio tak nahitroma pozvani pod orožje pa je mogo tak nanaglomo

oditi na bojno pole, ka se je zdavanje ne moglo zgoditi v Beči. Zaročnik, nadlovec Otmar Knipl, od 12. lovskoga bataljona, je z težkim sream vzeo slovo od svoje zaročnice. Z norije njoj je šše pravo: „Micka, pa pridi za menov v Galicijo, ka se tam dava zdati. Svedoke že dobiva. Jgrali bodo nama pa topovi!“

Zaročnik se je odpelo dneva 2. Augusta v Galicijo, zaročnica Marija Geroš se je pa včasi odločila, ka bo šla za njim na bojišče. Spravila si je potrebne listine, pa je pregovorila tudi zaročnikovo sestro, Leopoldino Knipl, ka je šla z njov. Dneva 14. augugusta sta se odpravili po železnici na bojišče. Po dugoj i dugočasnoj vožnji sta junaškivi deklini prišli nazadnje v Radimno. Povelnik postaje jivi je pelao v taborišče, gde se je nahajao tudi armadni povelnik — general Auffenberg. Povelniki sta se deklini tak pomilili, ka njima je proti prepovedi drugih častnikov dao dovoljenja s šterim dovoljenjom njima je bilo mogoče priti mimo vseh straž do tistoga bataljona, gde je slüžo četovoj Knipl. Polkovnik Hauser je podelo zaročnici 200 koron kak zdavanjski dar od generala Auffenberga. Mladenka se je to-

tudi meso, slanina, premog (kamenovogelje) pa mela.

Zadnje reči pokojnoga rumunskoga kralja. Rumunski kralj Karol, ki je zdaj naj davno mro, je malo pred svojov smrtjov preporočal nasledniki, naj ostane v zdašnjem boji nepristranski. Njegove zadnje reči so bile: „Prizanesi domovini, ne prelevli krvi!“

Kolera v armadi pohenjavle. Število vojakov, ki so zbetežali na koleri pa na grizi, se zavolo dobrih zdravstvenih odredb stalno znižavle. Vceplavanje proti koleri se je dobro obneslo. Mrtvecov je čimduže menje.

Usmrtitev 18 izdajnikov. V Tuzli v Bosniji je bilo 20. okt. usmrčenih 18 prebivalcov srbske narodnosti z okraja Kladanj. Življenje se njim je vzelo zato, ka so samovolno nej naznanili, čise približavle sovražnik, nadale ka so meli pod svojov strehov sovražne čete, njim davali živez, so bili njuvi voditelje, so se borili na sovražnikovoj strani pa ka so plenili pa se pretili mohamedanskomi prebivalstvi, ka njim zvužgejo hiče, či je sami ne povržejo. — Z Oseka se pa poroča, ka so ta pripelali 500 veleizdajnikov bošnjakov, kmetov, gospode pa 32 staroverskih popov.

Obsodba trononaslednikovih morilcov. Sodnijska razprava nad trononaslednikovomi morilci je končana. Obsodba se je razglasila 28. oktobra. Na smrt na vešalaj je obsojenih 5 obtožencov. V dosmrtno težko vozo eden. V dvajsetiletno težko vozo so obsojeni trije. V trinajsetletno težko vozo eden. V desetletno težko vozo dva. V sedemletno težko vozo eden. V triletno težko vozo dva. Ovi obtoženci so bili oproš-

mi čerezred veselila. Nazadnje sta se deklini pelali na kolih daleč od glavne ceste med brege. Kočijaž je bio jako sumlivi, stranski človek. Bila je temna noč. Obe mladenki sta sedeli tiho na kolih pa sta ves čas meli nabite revolve v rokaj. Bojali sta se, či bi jivi znabiti robati kočijaž šteo z kol vrėti, ali bi pa bile napadnjenivi od kakših sovražnih straž.

Nazadnje sta ob 2. vtrama po polnoči prišli junaškivi deklini do prve patrulje 11. lovskoga bataljona. Patrula jivj je odposlala na edno pristavo, gde je bila nastavljena 1. stotnija, pri šteroj je služo deklinin zaročnik. V slamo i seno zakopani so ležali vsenaskriž vojaki pa častniki v napol podrefoj kuči. Truden od napornih maršov prvejših dnevoj je četovoj Knipl sladko spao. Gda je pred sebov zagledno svojo zaročnico i sestro, se je jako prestrašo. Prvi hip je mislo, ka se njemi senja; dugo časa je trbelo, ka se je tak predramo, ka je vervao, ka zaistino tevi osebi stojita pred njim. Tomi svidenji so se vsi jako veselili. Lejko si mislimo, s kakšim veseljom so si davali roke pa povedali eden ovomi, ka so doživeli. Po celom taborišči se je hitro razneslo, ka je četovoj Knipl od prve stotnije dobo nenavaden obisk, pa ka bo na drugi den zdavanje.

čeni. Nedelko Čambrinovič, ki je vrgeobombo, pa Gabrilo Princip, ki je strelo na trononaslednika, sta obsojeniva na dvajsetiletno težko vozo. Na smrt so teva zločinca zato nej mogli obsoditi, ka sta ešče nej stariva 20 let.

Kak zvedite za svoje vojake?

Naročnikom naših novin mi v novinah tudi damo odgovor. V posebnih pismah nej.

Ki žele v pismi odgovor, naj piše na ednoj dopisnici Rdečemi Križi v Budapešt. Takše dopisnice se dobijo kupiti po 10 fl. na vsakoj pošti.

Ne pozábimo pa, ka poročila od vojakov se več tjeđnov včas ne morejo naznaniti z bojišča, vojaki sami pa ne morejo nikak pisati, da so daleč raztepeni i nemajo papira, potrplivi bodimo zato i ne mislimo si, ka je ov včas mrtev, če ne od njega glása. Doma v hiži si je lahko misliti, zakaj ne piše, ali kje v logi brez pera, papira, pisati i na sovražnika čakati je ne mogoče.

Kam se je pa glásit za volo vlovlenih?

Ništernih naši vojaki i potniki amerikanski so tudi vlovleni.

Ki šče zvediti, je njegov domači vlovleni i kak se njem godi, naj piše ali dá pisati na sledeči naslov: *Gem. Zentral-Nachweisebureau Hilfs- u. Auskunftsstelle für Kriegsgefangene und Internierte*

Wien I. Jasomirgottsstrasse 6.

Piše pa naj vsaki na dopisnici za odgovor. Cena té je deset filerov i dobi se navsakoj pošti. Tá piserna ešče telegrafera vlovlenim, i peneze tudi pošle. Potroši se pa moro pláčati.

Zaútra ob 8. vtri so se pelali zaročnik, njegova sestra i zaročnica pa dva četovoja kak svedoka v bližanje mestece Ciesanov, gde je v katoličanskoi cerkvi eden mladi polski duhovnik zdao mladi par. Jako lepa je bila ta slovesnost. V bližini se je čulo grmenje topov, v cerkvi sta si pa dve lubečivi se srei oblúbili večno zvestobo. Plivanoš Česlav Masny je držao zaročniki pa zaročnici lepi govor. Po zdavanji so se zbrali svatovje v ednoj sirmaškoj kuči, gde so povžili 10 kant vina, štero je podelo stotnik mladomi pari, 30 trdokuhanih belic pa pol kolača čarnoga krúha z zmočajom. Gda so svatovje to zavžili, je gostúvanje minolo.

Zaročnica je podelila stotniji, v šteroj je služo zaročnik, več škatlic cigaret pa čokoláde. Povelnik je stotniji to noč nalašč dao izreden odpočitek. Gda je napočila zorja, je mogla iti zaročnikova stotnija znova nazaj kak prednja straža. Mladi par se je mogeo ločiti pa eden od ovoga slovo vzeti. Žena pa možinjina sestra sta dugo časa mahali z robcami v slovo svojemi moževi, oziroma brati. Gda so pa že vojaki odišli, ka sta je nej mogli več viditi, sta se njidve podali na pot proti domi. Brezi vsake nevole sta se srečno povrholi nazaj v Beč.

Glási.

Naše „Novine“ med vojaki. Zdaj, gda dén za dnévom pridejo novi ranjenci z bojišča ino iščejo počinek po raznih bolnišnicah, semi močno v srce vtisnola edna pravica. Tá pravica je pa to, ka so naše „Novine“ potrebne. — Mislite si samo, ka eden slovenki ranjenec v edno vogrsko mesto pride v bolnišnico, gde ga nišče ne razmi. Vtakšem mesti more zdaj več tjeđnov, včas več mesecov preživet. Okoli njega ovi ranjenci čtéjo knige, novine, ki vogrske, ki nemške, samo té slovenec nema kaj ár, ne razmi. Lehko si mislite, kakše veselje ga obide, či zdaj on edne naše „Novine“ ovára. Kak njim je rad! Pa je dobi. V Szombathelyi jih vnogo je, pa vsi dobijo. Vsaki tjeđen jih više 40 razdelimo mednjimi. Radi je čtéjo, vnogoga skuzé pobijejo, gda je obrvim zavára. Pa ne samo slovinci. So tú čehi, horváti, kranjci, korošci, štajarci celo polaki. Vsi tei vogrski, nemški nikaj nerazmijo. Naše novine pa či ne poponoma, nekaj pa le.

Gučao sam spolakom, ki je v avgusti odišo zdomi, v Srbiji je ranjeni. Domača vés njemi pol kilometra od ruske granice. Tečas je nikaj ne zvedo od doma, od boja. Nakonci oktobra je ne znao ka so rusi na vogrskom bili, ka je Przemysli trdnjava proti stála itd. Kak je zdaj takši rad, či z novin kaj namali zvedi. Kak njim krátijo čas naše novine! Tú v bolnišnicaj kelko tolážbe prineséjo, kelko pa domá! Pa nebi potrebne bilé?

Opominam vse, ki idejo kam svoje ranjence pohájat, naj neséjo z seboj stáre kalendáre, marijine liste, ár nikaj vékšega veselja ne rédi ranjencom, kak čtenjé! Vogri, nemci, dobijo knige, našim nemrejodati, ár slovenskih knjig nemajo. Dajmo njim mi. Molitvenim knjigam so pa posebno radi. Evangeličanskomi slovinci sam dáó knigo: Hodi k oltárskomi Svestvi“ pa njoj je rad bio.

Mrtev vojak. Že smo ednok popisali, ka je filovski Trajbarič Ivan junaško smrt pretrpo na srbskom bojišči za svojo domovino. Zdaj so njegovi starišje dobili edno metalijo, štera njemi je že na poti bila za volo junaštva, ali štere je že ne dobo vroke. Z njov je poslano pismo etak glaséče: „Poštovani roditelji! Vaš dober sin je tolikom krščanskomi ljubavlju pomagal i povezival svoje ranjene kamerade, da su me oni zamolili, da ga preporučim njegovom Veličanstvu za nagradu, kaj sam ja vesda srca i ucinil. No za dva dni je opet verno vršil svojo službu i

na žalost i njega je stigla smrt, pa mi ni je moguće, da mu na hrabre prsi prikapčam ovu medalju, s kojum ga je njegovo Veličanstvo odlikovali, pa je pošiljam Vam na uspomenu i njedno izričem svoje duboko sažaljenje Vam na gubitku tako dobrog sina.

Ispunil je potpuno svoju dužnost prema Bogu, kralju i domovini, pa nek počiva u miru božjem.

Serbija 7./XI. 1915.

Sa štovanjem
Viktor Strommer.

Novi ranjenci. V Szombathely je znova pripelanih 310 ranjenih. Družba Rdečega Križa v Szombathelyi više sedem jezér lüdi hráni.

Talijanska vlada je dolzahvalila. Mogoče da zavolo novo nastanjene türsko-ruske bojne se Taliján tüdi gene i ne bo nobenostranski.

Kde so naši ranjenci? Poročila 25, 26, 27, 28, 29, 30 sledeča prävijo od našega krája: Flisar Franc z Püconec, streljen v pravo roko se nahája v Igló-i; Krčmár Franc z Šalamenec streljen v levo oko, v Igló-i; Törnar Martin z Čerensovec, streljen v pravo nogo, v Budapešti; Horvát Franc z Vadarec, streljen v levo bedro, v Krakovi; Jost Janoš z D. Sinika, streljen v pravo bedro, v Beči; Kolossa Franc z Doline, streljen v právi kazáč, v Beči; Lehko Anton z Sobote, potreta prava roka, v Budapešti; Martinec Štefan z Bakovec, streljen v levo nogo, v Beči; Mikola Janoš z Doline, odstreljen právi kazač, v Beči; Škaper Matjaš z G. Sinika streljen v pravo bedro, v Beči; Tratnjek Štefan z Brezovice, streljen, v Beči; Andreč Štefan od Sv. Sebeštjána, streljen v pravo bedro, v Beči; Gaber Jánoš z Muskove, potrta rébra, v Beči; Koštric Štefan z M. Polane, streljen v črvo, v Beči; Kral Anton z Gerlinec, griža, v Beči; Püvar Alojz z Krrajne, streljen v glavo, v Beči; Ropoš Matjaš z G. Sinika, streljen v zátanek, v Beči; Vidonja Matjáš z Matjašovec, streljen v pravo oko, v Beči; Cenner Jožef z Gerlinec, streljen v levo roko, v Soboti; Ermoša Karol ž Tešanovec, streljen v levo roko, v Karolinenthali; Gábor Ignác z G. Bistrice, streljen v levi prst, v Soboti; Kutoš Ludvik z Križavec, streljen v pravo roko, v Beči; Dobos Jožef z Večeslavec, betežen, v Budapešti; Horvat Ferenc z Polánec, streljen v levo roko, v Budapešti; Horvat Jožef z Sela, streljen v pravo roko, v Prági; Hozjan Ivan z Mürske krajine Reg. 48. stotnija 4. rojen 1891, Streljen v levo kučet v Zagrebi; Kovač Janoš z Polane, streljen v glavo, v Königliche-Weinberge-i; Kúčan Šandor z Andrejec, streljen v pravo roko, v Prági, Kúzma

Matjaš, z Pužavec streljen, v levo roko, v Prági; Bedič Štefan Reg. 48. stotnija 8, streljen v brado, v Olomouci; Berden Janoš z Filovec, streljen, v Szombathelyi; Horvat Janoš, Reg. 48. stotnija 11, streljen v kučet, v Krakovi; Tóth Armin z Sobote, streljen v prste, v Budapešti; Zelko Mihal z Doline, streljen v pravo roko, v Tordí.

Tolvajija. V Veržeji pri Sršeni i v Radencih pri Hausneri so gorvtrgali i do 1600 kor. vrednosti odnesli.

Tožba na ženske. Tak z rečjov, kak z pismom se tožijo na ženske, štere podporo dobijo, ka so praj gizdave. Na koj so gizdave? Na to, ka je hraniti moremo? Siromak more zahválen biti i ne gizday, če dár dobi. Zahvalne bodite záto do kmetov i rade njim pomágejte, ki za vás plačújejo. Mi pa, ki plačújemo, včínimo to radi i ne bodimo nevoščeni.

Betežen je: Kreslin Jožef z Sv. Bistrice v Olomouci i Serec Alojz z Satahovec v Beči.

Kalendarje Srca Jozušovoga se dobijo po 60 fil. na farofaj. Naročijo se pa lahko pri Klekl Jožefi v Čerensovčih, Cserföld. Zalam.

Ranjen je Tkalec Martin z Trnja. Streljen je od rusov v pravo roko i vrači se v Römerstadti na Moravskom i Kocet Ivan z Žížkov, ki leži v Krakovi.

Ranjeni so poleg popisov 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37-ga z našega krája: Gábor Ivan 48 Reg. 4. Komp. Csekő Jožef z Sobote, Cár Štefan z Bodonec, Malašič Anton z Križávec, Tolvaj Janoš z Šálovec.

Mrtev je Škraban Štefan z Strúkovec. Mro je v griži sept. 29-ga v Beči i tam je tüdi pokopan.

Domobranci naši z 20-ga polka, ki so ozdravili, so té dnéve iz Kaniže nazájodišli na bojišče. Ozdrávljenih je 800.

Dári na ranjence. Kustec Roza z G. Bistrice slive, Horvat Jožef z D. Lendave z marofa, 1 k., Lebar Geta z Gumilic slive, Törnar Kata z Gumilic 20 fil. Zelko Bára z Čerensovec 1 k., Kreslin Ana z D. Bistrice 4 k., Denša Marija z D. Bistrice 2 k., Vučko Ana z G. Bistrice 1 k., Dúhovniki čerensovski 2 K. 13 fil. Vküp 11 K. 33 fil. cela svota dozday 431 K. 05 f. Penezi so vloženi v beltinsko hranilnico, dári ovi pa odposlani v Soboto za ranjence. Bog povrni vsem.

Nepráve pétdešetke so prišle med lüdstvo. Ali od pravih se lahko spoznajo, zato ka so vekše dvá milimetra od njih. Na vogrskom kráji májo števílo 94 366 na nemškom pa „288 Seric“ napisek. Papér májo debeljši, kak práve pétdešetke.

Ogenj je vövdaro na Paki pri Horvat Pavli šoštari i se je tak razširo, ka je do pétdešet hramb zgorelo z vñogov krmov, živinov i škerjov. Zrok je ešče nej odkriti.

Želesniška nešreca. Na Pragerskom je čakovski vláak notrivdáro v tistoga, šteri je rávno v Čakovec meo voziti. Več želesniških slüžbenikov je ranjenih, eden celo teško.

Pošta.

Török Magde. Bogojina. Zglási se pri g. notáriuši, naj te gorvzemejo, potem dobiš podporo. **Gyergyék Maria. Motovilci.** Nej najdeno, da bi mož mrtev bio, ali ranjen. **Vrečič Mihala žena. Vidonci.** Ne ga mad mrtvimi ali ranjeni mi dozday. **Küh. Št. Bratonci.** Cena dvakratnoga oglasa 3 korone na edno kocko velikoče. **Spítávajoči.** Potripite vsi, ki zvedávati od svojih; pregled-nemo liste i dobite v Novinah odgovor. **Dužniki** na novine naj se predramijo i plačajo naročnino. Ve je hvala Bogi, malo takših manjákov. Poprek smo zadovolni i se toplo zahvalimo goréčim širitelom za trüd.

Vsem. Na slednjiva dvá meseca se novine ešče lahko naročijo za 40 fil., če jih več vküp hodi.

N. J. Beltinci. Vi pišete, ka pri vas v cerkvi na kuruši delajo moški vsako nedelo pa svetek takšo rabuko pa si tak naglas gučijo, ka nanč tisti ne morejo bogamoliti, ki so pod kurošom v stolicaj. To je zaistino žalostno. Obrnite se pa v toj zadevi k pč. g. plivanoši.

Na nepodpisana pisma ne damo odgovora.

Najnovejše.

V Belgiumi se tak branijo, da so na krajini **Ypres** odprli žlebe i tak je veliko mesto pod povodnov. Ali nemci zato na drügom kráji idejo dale naprej. V slednjih bitkah so 1000 francozov i ravno telko angležov zgrabiti.

K odaji je

lepa zidana hiža z ednim plügom zemle, z lepim ogradam, v šterom je vñogo sadovenoga drevja, na Štajari blüzi Riegersburga v vesnici Egg poleg velike ceste. Cene ma 4000 koron. Natenčnejše se zvedi pri **Rumpler Ludovik** posestniki v **Windisch-Hartmansdorf, Štajersko.**